

METSÄTALOUS

Jos vain puolet kantopinnasta peittyy torjunta-aineeseen, torjuntatehosta häviää puolet. **TUTKIJATUULA PIRI, METSÄNTUTKIMUSLAITOS**

Myrskypuut siivittivät puukaupan kovaan vauhtiin

Myrskypuista solmittiin kiivaasti kauppoja vuoden kahdella ensimmäisellä viikolla. Puukaupat nousivat 1,3 miljoonaan kuutioon.

Viime vuonna puukauppa hiipui jouluksi ja sai vauhtia vasta ke-sällä. Nyt on toisin, sillä jouluna kaatuneet myrskypuut halutaan korjata talvikelien aikana.

Kyse on sekä leimikoiden pohjien kantamisesta että hyön-teistuhojen ehkäisystä. Kovassa iskussa parina viime kesänä olleet kaarnakuoriaiset pilaavat myrskyleimikoiden kellovöllisina säilyneet tukit kevätkesällä.

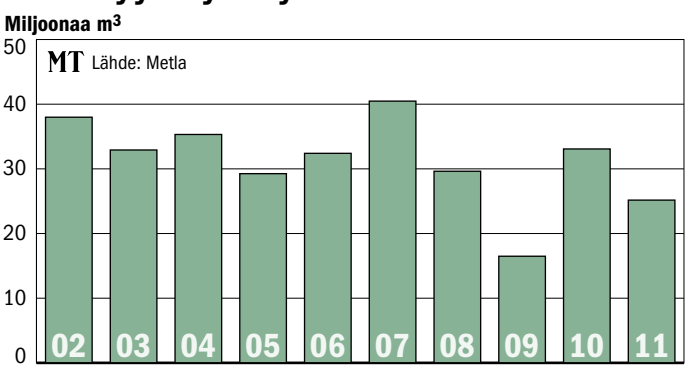
Viime vuosi sujui vaisusti

Viime vuodelta puukauppa sai vaisun perinnön. Joulukuussa Metsäteollisuus ry:n jäsenten ostot yksityismetsistä vähenivät lähes puoleen edellisvuotisesta.

Metsäntutkimuslaitoksen mukaan tukkikauppa kävi jou-lukuussa kolmannelta aiempaa hitaammin ja kuutupuukauppa puolittui.

Myös koko vuoden ostokerty-

Puun myynti yksityismetsistä 2002-2011

mä jäi pieneksi, vain 25,2 miljoonaa kuutiometriin. Puuta ker-tyi neljänneksen edellisuotista vähemmän.

Vuodet eivät tosin ole täysin vertailukelpoiset. Vuonna 2010 valtio vauhditti puukauppaa verohuojennuksella.

”Toisaalta on selvää, että tuotantokapasiteettiaan leikanneen teollisuuden pienentynyt puun-tarve alkaa näkyä puukaupassa. Useat yhtiöt ovat ilmoittaneet tuotantoseisokeista lähitulevai-suudessa”, kertoo erikoistutkija **Yrjö Sevola** Metsäntutkimus-laitoksesta.

Kantohinnat laskussa

Parasta hintaa puusta metsän-omistajat saivat keskikesällä.

Sen jälkeen taantuman uhka al-koi jarruttaa metsäteollisuuden tuotteiden menekkiä ja kanto-hinnat lähtivät laskuun.

Joulukuun uudistushakkuil-la kuusitukin keskikantohinta oli 54,8 euroa kuutiometriltä. Harvennusleimikoissa metsän-omistajat saivat kuusitukista 48 euroa.

Mäntykuitupuun keskikanto-hinta harvennusleimikoissa oli 14,6 euroa kuutiometriltä.

Vaikka hinnat lähtivät laskuun jo kesällä, tukin nimellishinnat olivat vielä joulukuussa 2–5 pro-senttia korkeammalla kuin vuotta aiemmin. Kuitupuusta teollisuus maksoi joulukuussa 1–3 prosent-tia vähemmän kuin vuosi sitten.

JARMO PALOKALLIO

Puun hinnat 19.12.2011–15.1.2012

Alue	Mäntytukki	Kuusitukki	Koivutukki	Mäntykuitu	Kuusikuitu	Koivukuitu
Euroa/m³ (alv 0 %)						
■ Kantohinnat, päätehakkuut						
Etelä-Suomi	50,7 ↓	50,8 ↓	37,5 ↓	13,8 ↓	16,4 ↓	14,9 ↓
Keski-Suomi	53,8 ↓	54,3 ↓	41,3 ↓	15,6 ↓	18,9 ↓	16,8 ↓
Savo-Karjala	53,7 ↓	52,6 ↓	43,2 ↔	17,0 ↔	17,7 ↓	16,2 ↓
Kymi-Savo	55,2 ↓	54,2 ↓	45,3 ↑	16,8 ↓	18,9 ↓	17,0 ↓
Etelä-Pohjanmaa	53,9 ↓	53,5 ↓	-	16,9 ↓	18,8 ↓	17,4 ↓
Kainuu-Pohjanmaa	54,1 ↓	53,8 ↓	-	17,9 ↓	17,8 ↓	17,6 ↓
Lappi	51,3 ↔	48,6 ↓	-	18,0 ↑	19,6 ↓	17,0 ↓
Koko maa	52,7 ↓	52,4 ↓	41,1 ↓	15,7 ↓	17,5 ↓	16,7 ↓
■ Kantohinnat, harvennushakkuut paitsi ensiharvennukset						
Etelä-Suomi	44,8 ↓	44,8 ↓	37,4 ↓	12,5 ↓	14,3 ↓	13,3 ↓
Keski-Suomi	46,6 ↓	43,0 ↓	-	13,7 ↓	14,7 ↓	13,7 ↓
Savo-Karjala	46,3 ↓	44,7 ↓	-	14,6 ↓	14,3 ↓	13,0 ↓
Kymi-Savo	47,6 ↓	46,7 ↓	-	14,3 ↓	15,0 ↓	13,6 ↓
Etelä-Pohjanmaa	43,5 ↓	-	-	14,3 ↓	15,2 ↓	14,2 ↓
Kainuu-Pohjanmaa	45,7 ↓	-	-	14,2 ↓	14,5 ↓	14,2 ↓
Lappi	45,4 ↓	-	-	14,4 ↓	-	-
Koko maa	45,7 ↓	44,9 ↓	37,1 ↓	13,8 ↓	14,5 ↓	13,6 ↓
■ Hankintahinnat, kaikki hakkuut						
Etelä-Suomi	56,0 ↓	54,4 ↓	44,4 ↑	29,6 ↓	30,4 ↓	30,3 ↓
Keski-Suomi	55,2 ↓	53,5 ↓	43,4 ↓	29,6 ↓	30,2 ↓	30,0 ↓
Savo-Karjala	54,4 ↓	53,4 ↓	46,6 ↔	29,3 ↓	28,6 ↓	29,7 ↓
Kymi-Savo	55,0 ↓	53,5 ↓	47,3 ↔	27,6 ↓	27,3 ↓	28,2 ↓
Etelä-Pohjanmaa	53,9 ↓	52,1 ↓	-	29,2 ↓	30,0 ↓	29,2 ↓
Kainuu-Pohjanmaa	60,5 ↑	54,6 ↓	-	29,3 ↓	28,5 ↓	29,8 ↓
Lappi	56,5 ↓	-	-	29,9 ↔	-	29,4 ↓
Koko maa	56,1 ↓	53,8 ↓	45,7 ↓	29,0 ↓	29,1 ↓	29,3 ↓

Lähde: Metsäntutkimuslaitos

Hintojen muutos jaksolta 31.10.-27.11.2011: ↑ = noussut ↓ = laskenut ↔ = pysynyt ennallaan (±1 %)

Puun kysynnän arvioidaan kiihtyvän rajusti keväällä, sillä ostajat hakkasivat syksyn sateissa kelirikikoleimikot vähin.

Metla tutkii kuusikoiden kesäharvennusten riskejä

TUUSULA (MT)

Metsäntutkimuslaitos tutkii kuusikoiden kesäharvennusten riskejä ja mahdollisuuksia. Työtä tekevät yhdessä metsäteknologi-an, patologian, kasvun ja tuotok-sen tutkijat.

Tammelaan ja Tuusulaan perustetuilta kestokokeilta tutkittiin kuusikon kesäharven-nusten onnistumista. Kokeista tutkitaan tulevana vuosina ke-säharvennuksen vaikutuksia muun muassa puuston kasvuun ja lahon leviämiseen.

Kuusen arvokkainta tyveä pilaavan juurikäävän eli maan-nousemasienen välttäminen on ollut tärkein syy ajoittaa hakkuut talveen. Tuusulan kokeessa oli syyskuun lopulla harvennushak-kuun aikaan erittäin paljon maan-nousemasienen itiöitä ilmassa.

Tutkija **Tuula Piri** odottaa mielenkiinnolla, miten maan-nousemasientä esiintyy jatkossa kantojen ja kasvavan puuston mittauksissa.

Kantokäsittelyn peittävyys tärkeä

Tutkimusmetsiköiden kannot

käsiteltiin hakkuussa urealiu-oksella. Pirin mukaan ureakäsit-telyn peittävyys jäi Tuusulassa ”tydyttäväksi”, urea kattoi riit-tävästi 84 prosenttia kannoista. Tammelassa tulos jäi ”huonok-si”, sillä vain 27 prosentissa kan-noista oli riittävä peittävyys.

Piri on huolestunut kanto-käsittelyn puutteista. ”Aina tulee pyrkiä 100-prosenttiseen peittävyYTEEN. Jos vain puolet kantopinnasta peittyy torjunta-aineeseen, torjuntatehosta hävi-ää puolet.”

Tutkijan mukaan olisi ensi-arvoisen tärkeää, ettei maan-nousema pääsisi kuusikon ensi-harvennuksissa kantojen kautta metsään. Jos pääsee, metsästä saadaan vähemmän tukkia eten-kin päätehakkuussa.

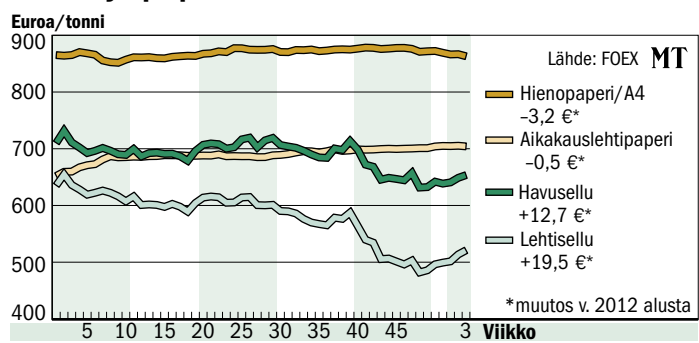
Nuorissa metsissä kantokä-sittelyä on vaikein ulottaa koko kannolle, koska hakkuukoneen terä katkaisee ohuen puun no-peasti. Suuttimien tulee olla puhtaita ja hyvässä kunnossa, jotta ainetta ehditään saada koko kantopinnalle.

Kantokäsittelyn tarpeellisuus tuli selkeästi esille. Tuusulan

Kone ajoi tästä puuta kymmenen kertaa eli noin 300 tonnia on kuormittanut maata. Urapainamien keskisyvyys jäi alle 10 senttiin. Harvennusjälkeä tutkivat Harri Mäkinen (vas.), Tuula Piri ja Matti Sirén.

Sellun ja paperin hinnat vuoden 2011 alusta

Sellun hinnan-korotuksista väännetään kättä

Tuottajat ja ostajat ovat neuvo-telleet korotuksista havusellun hintaan, mutta tulosta ei ole vielä tiedossa, kertoo Foex.

Korotuksia puoltavat tuottaji-en kustannusten nousu ja spot-kauppojen vähentyminen.

Toisessa vaakakupissa paina-vat ostajien vastarinta, sellun heikko kysyntä Euroopassa sekä vaiפוissa ja siteissä käytettävän fluff-massan markkinan hei-kentyminen.

Havusellun viitehintaa nousi viime viikosta 4,70 eurolla ja lehtisellun 7,30 eurolla tonni.

Hintaneuvotteluja odotel-laan myös aikakauslehtipaperin markkinoilla ensi kuun vaihtee-seen. Euroopassa tehtaiden sul-kemisen pitäisi jo näkyä paperin todellisessa tarjonnassa.

Eri paperilaatujen eurohinnat laskivat hieman yhteisvaluutan kurssin vahvistuessa.

EU:n talouden heikentymisen arvioidaan yhä vähentävän paperin kysyntää.

EU:n talouden heikentymi-sen arvioidaan yhä vähentävän paperin kysyntää. Toisaalta hei-kennyt euro helpottaa vientiä muualle maailmaan.

HENRIK SCHÄFER

syyskuisen hakkuun jälkeen tarttui tuhosieni yli 93 prosent-tiin käsiteltäville jäljetystistä kannoista. Tammelassakin 81 prosenttia käsittelemättömistä kannoista sai tartunnan, vaikei kokeelta eikä sen lähistöltä löy-tynyt juurikaan merkkejä juuri-käävästä.

Pirin mukaan puheet ja ke-meran vaatimukset vähintään 85 prosentin peittävydestä kantokäsittelyssä tulisi unohtaa, peittävyuden tulee olla aina sata prosenttia.

Tulevien vuosien mittaukset osoittavat, kuinka laho etenee kannoista juuriin ja kasvavaan puustoon.

Oksat ja latvat juurten suojaksi

Kokeissa puitiin ajouralta ja lä-heltä uraa harvennettujen kuus-ten oksat ja latvat ajouralle suo-jaamaan maata ja juurenniskoja. Menettely vastaa tavanomaista kuusikon hakkuuta. Uralle karttui näin kolme neljäsosaa hakkuutähteistä, noin 15 kiloa neliometrillä.

Maaperää ja juuristoa suojaa-vassa vertailevassa hakkuussa tuotiin uralle käsiteltäväksi mahdollisimman paljon puita. Näin saatiin uralle 80–90 pro-senttia hakkuutähteistä. Latvoja käänneltiin vielä uran suuntai-siksi puuston suojaiksi. Tämä lisäsi työajanmenekkiä noin 5 prosenttia.

Urapainamat jäivät Tuusu-lan hienojakoisella maalla alle 10 senttiin. Tuusulan hakkuuta edelsi pitkä lämmin ja kuiva kau-si. Kuusikoita sulan maan aikaan korjattaessa säätilan muutoksiin on kyettävä reagoimaan nopeat-ti.

Vaurioiden määrä oli huolestuttava

Tammelan koemetsikön kasva-maan jätetyistä puista vaurioitui 7, Tuusulassa liki 15 prosenttia. Luvuissa ovat mukana kaikki löytyneet eli pienetkin runko-vauriot.

Osan vaurioista selittää se, että tutkimusmetsiköitä ei raivattu ennen hakkuuta.

Kokeilla tutkittiin myös tut-kija **Jari Ala-Ilomäen** johdolla hakkuukoneita, jotka kykenevät tunnistelemaan voimansiirron välityksellä maaperän kanta-vuutta.

Ajouran kantavuudesta muo-dostetaan ajokoneelle sähköises-ti lähetettävä kartta, jonka avulla voidaan suunnitella puiden ajo niin, että maaperä ja siinä olevat puiden juuristot vaurioituvat mahdollisimman vähän.

Tutkija **Harri Mäkisen** joh-tama työ antaa jatkossa mittauk-sista tuloksia siitä, miten sulan maan ajan hakkuu vaikuttaa kuusikon terveyteen, kasvuun ja tuotokseen.

Työtä ovat rahoittaneet Mar-jatta ja Eino Kollin säätiö ja Met-sämiesten säätiö.

JUHA AALTOILA

Luumäelle tulossa pelletin kuivauslaitos

Umacon Oy on saanut työ- ja elinkeinoministeriöltä 560 000 euron energiaturun puupolttoai-neiden kuivaukseen.

Uusi kuivauslaitos on tulossa Umaconin Luumäellä sijaitse-van pelletti-tehtaan yhteyteen. Ympäristölupa laitokselle on jo saatu, ja Umacon tekee lo-pullisen päätöksen laitoksen rakentamisesta tämän vuoden loppuun mennessä.

Kuivauslaitoksen rakentami-nen maksaa kokonaisuudessaan yli kaksi miljoonaa euroa.

Pellettien lisäksi laitoksessa on tarkoitus valmistaa brikettejä ja klapeja.

Öljy- ja kaasukattilat pellettikäyttöisiksi

Umaconissa on kehitteillä myös uusi menetelmä pellettien polttoon teholuokassa 0,5–5 mega-wattia.

Yhtiö kehittää muunnossar-joja, joiden avulla öljy- ja kaa-sukattilat sekä lämpölaitokset voidaan muuttaa pellettien polttoon soveltuviksi. Tämän jälkeen pelletti toimii niiden pääpolttoaineena ja öljy tai maa-kaasu tukipolttoaineena.

Umacon etsii yhteistyökump-paneita molempiin hankkeisiin.

MT

METSÄSTÄ LYHYESTI

SCA myy pakkausten tuotantonsa

SCA myy pakkaustoimintonsa, mukaan lukien kaksi kraftliner-tehdasta Ruotsista englantilai-selle DS Smithille 1,7 miljardilla eurolla.

SCA haluaa vahvistaa myyn-nin avulla hygieniatuotteidensa kasvua. Pakkaustoiminta työllis-tää noin 12 000 henkilöä.

Kauppa edellyttää DS Smit-hin osakkaiden ja kilpailuviran-omaisten hyväksyntää.

Ruotsi voi joutua susista EU-tuomiolle

Ruotsi voi joutua EU-tuomiois-tuimeen susilupien lisäämisen vuoksi, arvioi WWF. Ympäris-töministeriö kaksinkertaistaa susilupien määrän tänä vuonna. Metsästys sallittaisiin myös en-naltaehkäisevänä toimenä.

UPM sulkee Albrückin tehtaan

UPM sulkee Albrückin tehtaan Saksan Baden-Württembergistä. Tehtaan 508 henkilöä sanotaan irti tammikuun lopussa, kertoo Dagens Industri -lehti. Tehdas pystyi tuottamaan 320 000 ton-nia aikakauslehtipaperia vuo-dessa.

Pienestä runkovauriosta tarttuu kuuseen yleensä ver-nahakka-sieni, joka on maannousemaa vaarattomampi.